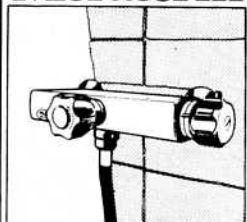

 <p>Moraterm</p> <p><i>Eleganta och prisvänliga termostatblandare i hög kvalitet.</i></p>	 <p>Moratemp</p> <p><i>Eleganta och prisvänliga engreppsblandare i hög kvalitet.</i></p>
<p>Mora Armatur AB Box 149, 792 01 Mora 1 Tel. 0250 - 118 20</p>	

Leksands Fågelklubb

INFORMATIONSBLAD Nr **2/80**

VI SALJER:
Monteringsfärdiga trähus **INSJÖHUS**

VI UTFÖR: Arkitekt- och konstruktionsritningar.
Byggnadslov och lånehandlingar.
Nybyggnader.
Om- och tillbyggnader. Reparationer.

TALA MED OSS

**VÄSTMANLAND-DALARNA
BYGGPRODUKTER AB**

G. ÅKERMAN   INSJÖN, tel. 0247/411 00   G. BOLANDER

PLATS FÖR ANNONS

FR.O.M. I ÅR LÄMNAR VI PÅ OMSLAGETS INSIDOR PLATS FÖR ANNONSER.
HALVSIDESANNONS KOSTAR 250:-- KRONOR, HELSIDAN DET DUBBLA.
DESSA ANNONSER STÖDJER FÅGELKLUBBEN OCH TRYGGAR UTGIVNINGEN
AV INFORMATIONSBLADET.

ANNONSMATERIAL SÄNDES TILL:

KJELL WALLBERG, HAGAGATAN 30, LEKSAND

STAFFAN MULLER, STUROLLASGATTU 3, LEKSAND

Leksands Fågelklubb

FÅGELKLUBBEN ÄR EN OBEROENDE FÖRENING SOM VERKAR FÖR SKYDDET
AV VÄRDEFULLA FÅGELLOKALER I LEKSAND MED OMNEJD SAMT ATT SPRIDA
INTRSSET OCH FÖRSTÅELEN FÖR DJUR OCH NATUR.

FÖRENINGEN HAR BL.A. ENGAGERAT SIG FÖR ATT VÄRNA OM LIMSJÖNS
FRAMTID. ETT STORT ANTAL FÅGELHOLKAR SÄTTES ÄRLIGEN UPP OCH
DE ÖVERVINTRANDE FÅGLARNA STÖDUTFODRAS.

FÅGELKLUBBEN GENOMFÖR ÄRLIGEN ETT FLERTAL EXKURSIONER, ÄR
STARKT ENGAGERADE I SKOLORNA, ARRANGERAR FILMAFTNAR OCH GER
UT EN KLUBBTIDNING MM. MM.

VI BEHÖVER ETT STARKT STÖD FRÅN ALLMÄNHETEN OCH HOPPAS ATT
DU VILL BLI MEDLEM I VÅR FÖRENING. VÄLKOMMEN!!

MEDLEMSAVGIFTERNA ÄR	VUXNA	25 KR/ÅR
	STUDERANDE	10 "
	FAMILJEMEDLEM	10 "

AVGIFTEN SÄTTES LÄMPLIGEN IN PÅ:

BANKGIRONR	456 - 4373
POSTGIRONR	4382634 - 6

FÖR DENNA AVGIFT FÅR DU BL.A. KLUBBTIDNINGEN, SOM GES UT MED
3 - 4 NR PER ÅR. I DENNA KAN DU LÄSA OM EXKURSIONER, FILM-
AFTNAR OCH OM VAD ÖVRIGT FÅGELKLUBBEN HAR ATT ERBJUDA.

<u>STYRELSEN 1980.</u>	STAFFAN MULLER, ordförande	TEL: 134 95
	ANITA LAGERQVIST, sekreterare	102 24
	KJELL WALLBERG, kassör	127 95
	ROLF TROENG, ledamot	405 45
	INGEMAR UDD, "	127 82

BIRGER BLOMQVIST, TEL 115 13 ÄR SAMMANKALLANDE I VALBEREDNINGEN.
I REDAKTIONEN FÖR TIDNINGEN FINNER DU CONNY HANSSON, 108 20 ,
ANITA LAGERQVIST, 10224 och STAFFAN MULLER, 332 95.

VILL DU VETA MERA KAN DU TA KONTAKT MED NÅGON AV OSS!!

BUSKSKVÄTTAN

När alla andra fåglar tystnar i sommarnatten fortsätter buskskvättan sin enträgna sång.

Fågeln är en skicklig härmare och har lurat många fågel-skådare till vida omvägar.

Det egna lätet är ett stillsamt och försynt hackande, som fågeln låter höra när den sitter i toppen på en buske eller på en gårdsgårdsstör ute på åkern. Strax flyger hon i väg några meter tätt över marken, men dyker snart upp på en ny utkikspunkt, vippar lite med stjärten och hackar till igen.

Buskskvättan är stor som en talgoxe. Till profilen liknar den dock inte alls denna. Därtill är stjärten alldeles för kort.

Buskskvättan känns bäst igen på det markanta vitlysande ögonstrecket, som löper från näbbroten över ögat ner mot nacken.

Hos oss finns hon överallt där det finns åker eller öppen mark. Det är en av våra vanligare fältfåglar och bör vara en av den fågelintresserades första bekantskaper.

Tyvärr glömmar vi många gånger bort denna trevliga fågels ankomst i början på maj. Buskskvättans första lockrop är ett stillsamt tjeck-tjeckande, som drunknar bland lärkdrillar och vipgnället. Men vänta tills de andra somnat! Stanna upp försommarnatt vid dikesrean och lyssna på denna mästerliga röst.

Omslaget: BUSKSKVÄTTA
Foto: Gunnar Lind

V Ä L K O M N A N Y A M E D L E M M A R !

Lars-Åke Eriksson
Kerstin Nicklasson
Jon Nicklasson
Morgan Eriksson
Margareta Flitt
Göte Bergqvist
Bengt Annegren
Nicklas Bergström
Per Andersson
Robert Berglind
Per-Olof Höglund
Marianne Modigs
Totte Modigs
Anders Stenberg
Kent Olsson
Gottfrid Larsén

LÄNSSTYRELSEN AVSLOG BEGÄRAN OM ATT MOTORFORDONSFÖRBUDET PÅ LIMSJÖN SKULLE UPPHÖRA!

Länsstyrelsen kunde självfallet inte finna några vettiga motiv som skulle kunna föranleda en omprövning av det beslut som fattades i december 1978, dvs att meddela förbud mot motorbåtstrafik i Limsjön.

Därmed lämnades den ansökan som inkommit, från känt håll, utan bifall.

Ganska självklart!

Nytt från Svenska Naturskyddsföreningen

Fågelklubben har fått ett fint stöd från Dalasektionen av SNF, vilka har skickat en skrivelse till kommunen samt länsstyrelsen, med begäran om att Limsjön skyddas. Här kommer en summering av DNF:s skrivelse:

"Dalarnas Naturvårdsförening (länsförbund av Svenska Naturskyddsföreningen) föreslår med stöd av det ovan sagda att Limsjön skyddas jämlikt naturvårdslagen, och ges status av naturreservat (NVL § 7)

att Limsjön restaureras så att den variationsrika våtmarken bevaras och igenväxningen hejdas,

att planerad riksväg 70 får en dragning närmare järnvägen, så att sjön i möjligaste mån undviks, samt

att Leksands kommun och länsstyrelsen snarast behandlar ärendet, i första hand med målet att snabbt få ett interimistiskt skydd av våtmarken."

Fågelklubben tackar DNF och hoppas på ett fortsatt gott samarbete.

Staffan Müller

PROJEKT ÄNGSHÖK

Vi som åker till Öland har stora chanser att där få se ängshöken.

SNF bedriver sedan några år ett projekt med avsikt att försöka kartlägga ängshökens utbredning, behov av skydd etc. etc. för att säkerställa fågelns existens i Sverige.

För ängshöken, som föredrar de sydsvenska Agmyrarna är situationen f.n. skaplig, men med tanke på med vilken flit man försöker torrlägga dylika våtmarker, förstår vi att ängshöken ingalunda för en trygg tillvaro i Sverige.

Det kan sägas att ängshöken för första gången 1923 rapporterades som svensk häckfågel.

Slutligen..... P O Svanberg meddelade att ängshöken i år häckar i Hornborgasjön, 1 par.

Här följer resultatet av ängshökens häckning på Öland, från 1975.

<u>År</u>	<u>Antal kända par</u>	<u>Antal under-sökta bon</u>	<u>Antal stora ungar</u>
1975	39	21	38
1976	37	29	32
1977	41	33	64
1978	39	35	84
1979	42	42	68

SVERIGES ORNITOLOGISKA FÖRENING, S O F
har tagit fram en ljudbandskasset med ett litet häfte, som presenterar 60 av våra vanligaste fåglar.
En mycket bra hjälp om du vill lära dig lättet på den i naturen oftast förekommande fågelsången.

Sätt in 62 kronor på SOF's postgiro nr 850633-9, så får du snart bandet hemskickat!

TORNFALKEN I LEKSAND

Glöm ej att rapportera tornfalksobservationer gjorda i Leksands kommun.

Det har varit lite klent med rapporteringar av tornfalk hittills.

Nu uppmanas alla som iakttagit tornfalk i kommunen under året, att komma in med rapport om detta till någon av nedanstående.

Arbetet med att kartlägga stammar i Leksand är ett jobb som kommer att ta många år, därför är varje observation intressant, eftersom den kan följas upp av noggrannare koll till kommande år.

TORNFALKSRAPPORTER FRÅN LEKSANDS KOMMUN TAS TACKSAMT EMOT AV:

ERIK ÖSTLUND, Noret	tel 100 48
ISA KÄLL, Lycka	tel 120 57
KJELL BOND, Övermo	tel 115 08
UNO LUNDBACK, Siljansnäs	tel 225 72
STAFFAN MÜLLER, Källberget	tel 134 95 el. 611 06

RESTAURERING AV HORNBOGASJÖN

Eftersom fågelklubbens högstadieelever nyligen besökt Hornborgasjön, kan det vara på sin plats att lämna lite av den information vi fick på ort och ställe.

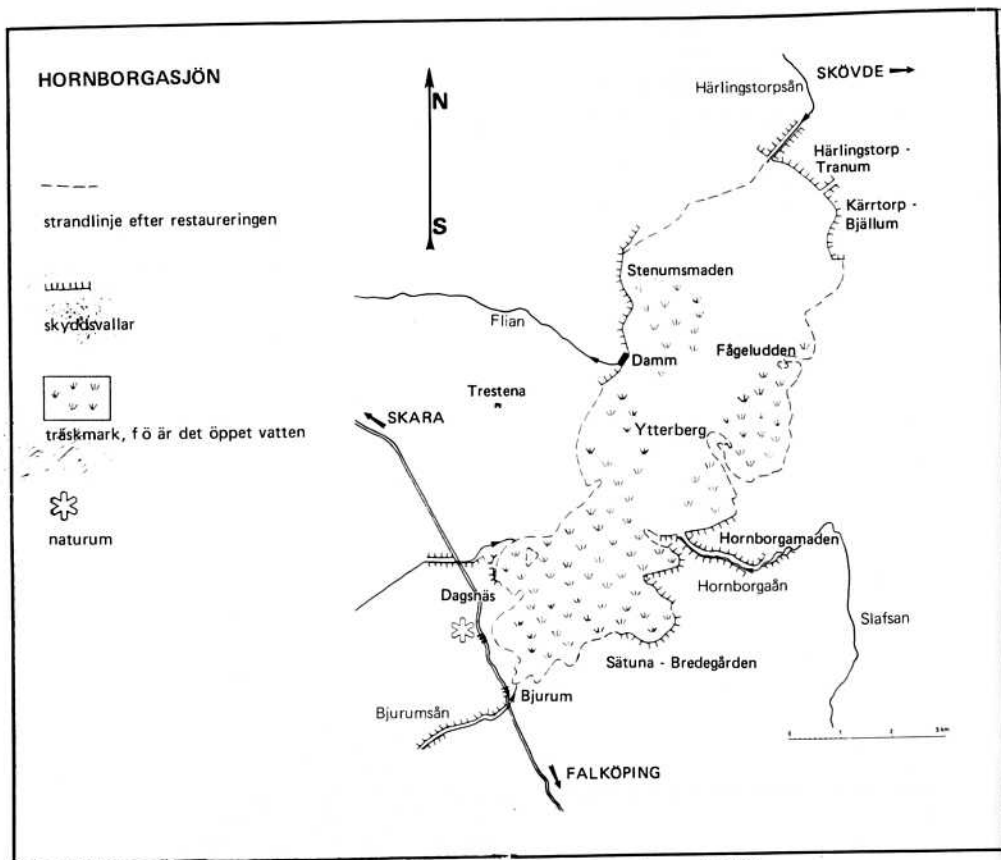
Vår guide och informatör, den välkände P.O. Swanberg, som hade vänligheten nog att ställa upp för oss under en dag vid sjön, berättade inte enbart om fåglarna vid sjön, utan redogjorde också för de restaureringsplaner som finns för detta väldiga våtmarksområde, med en yta på ca 30 km².

Förarbetet och påtryckningarna på olika myndigheter startade för flera decennier sedan. Efter ett idogt dokumenterande och argumenterande från Skaraborgs naturvänner, beslöt så riksdagen för några år sedan att sjön skulle restaureras. När alla planer är fastställda, räknar Naturvårdsverket att Vattendomstolen skall kunna ta ställning till regleringen av sjön inom en snar framtid. Omkring 1982 beräknas de första röjningsarbetena att komma igång. I mitten på 80-talet beräknar man att kunna börja höja vattenståndet i sjön. Omkring 1990 skall så den slutliga höjningen vara avklarad.

Det måste här nämnas att sjön varit utsatt för flera sänkningar under snart två sekel. Man ville skapa ny åkermark på den bördiga Västgötaslätten. Det har emellertid visat sig att dessa sänkningar, liksom på många andra ställen, ej har fått önskat resultat. Därför innebär det inga stora förluster för jordbruket när sjön återigen dämnes nästan 2 meter.

Fågel och fisk har, liksom i Limsjön, försvunnit i takt med igenväxningen. Nu räknar man åter med att våtmarken skall invaderas av dem som marken rätterligen tillhör.

Staffan

Förr: öppet vatten och levande sjö

För hundra år sedan var Hornborgasjön den fågelrikaste sjön i Sverige. Den var också en länk i den kedja av våtmarker som fåglarna använder vid sina flytningar. Sjön var två meter djup och hade 30 km² öppet vatten. Hornborgasjön har under flera tusen år bildat centrum i en av landets äldsta kulturbygder och den har haft stor ekonomisk betydelse. Så sent som vid senaste sekelskiftet kunde sjutton yrkesfiskare helt eller delvis försörja sig på fiske i sjön.

Idag: snårskog av vass och buskar

Sedan början av 1800-talet har Hornborgasjön sänkts uppprepade gånger. Man ville få mer åkermark. Framför allt de två ingrepp som gjorts under 1900-talet — det senaste 1933—35 — har fått allvarliga konsekvenser. Idag är större delen av den forna sjön träskmark, som är igenvuxen av bladvass och starr.

Sjön kan återställas

Men Hornborgasjön går att rädda. Sedan 1965 har sjöns framtid utretts. 1977 fattade riksdagen ett principbeslut om restaurering. Syftet är att återställa sjön så som den såg ut i slutet av 1800-talet.

Restaureringsarbetet

• Vassröjning

Eftersom sjön är så igenvuxen krävs omfattande röjningar. Vass kommer att slås på 900 hektar (9 km²) och rötterna att skäras sönder. Omkring 300 hektar buskar ska röjas för hand.

Stora områden som är täckta av starr översvämmas vid vattenhöjningen, men starren flyter så småningom upp. På en del platser tänker man genom grävningar skapa ett mosaiklandskap med små öppna vattenytor och häckningsöar för fåglarna.

• Höjd vattennivå

Vattennivån höjs med 1,3 meter i Vallsjön och 1,7 meter i resten av sjön. Höjningen sker i två etapper. Fördelen med det är att naturen själv genom vatten, is och vindar hjälper till att bearbeta sjöbotten och stränderna. Det blir både billigare och effektivare än att använda maskiner enbart.

• Damm

En damm av betong byggs vid sjöns utlopp i Fliån för att hålla vattennivån uppe. Den kompletteras med vallar längs sjökanten. Dammen reglerar också vattentillförseln till Fliån så att översvämningarna på våren dämpas.

EN OVANLIG FÅGELOBSERVATION VID HORNBOGASJÖN

Den "skolresa" till Hornborgasjön, som omnämns i informationsbladet, fick en verkligt lyckad inledning. Gruppen hade inte varit vid sjön i många timmar förrän en verkligt sällsynt gäst i Sverige, STYLTLÖPAREN, visade sig.

Ivrigt jagad av ett tjugotal skrattmåsar, som undrade vad det var för inkräktare som slog sig ned i sjön, landade STYLTLÖPAREN ett par hundra meter från fågeltornet. Där kunde denna fågel med nästan osannolikt långa ben sedan beses i ett par timmars tid.

Swanberg varnades, men han missade fågelns med några minuter. Det hade ju känts lite mer tryggt om även en auktoritet fick bekräfta fyndet. Han berättade dock att en dylik observation ej gjorts någon gång vid sjön.

Lyckligtvis lät han en vecka senare meddela att han äntligen fått sett STYLTLÖPAREN vid sjön. Denna gången i sällskap med ett hundratal besökare från Skaraborgs Naturskyddsförening.

STYLTLÖPAREN har tidigare rapporterats vid fem olika tillfällen i Sverige, senast från Ölan 1975.

Staffan

Kallelse till

Å R S M Ö T E

Alla medlemmar och andra intresserade hälsas välkomna till fågelklubbens ordinarie årsmöte, vilket avhålls i Leksandshallens cafeteria fredagen den 17 oktober kl. 19.00.

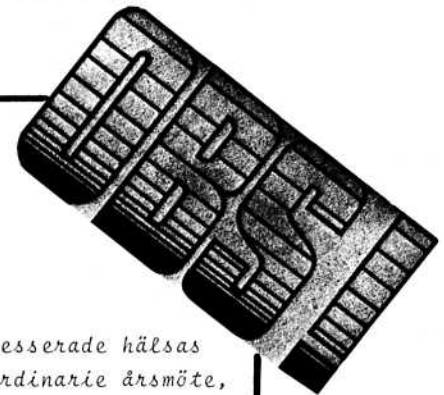
BILDVISNING.

SERVERING.

Ärende enligt stadgarna.

Övriga ärenden sändes senast den 6/10 till Anita Lagerqvist, PL 5115, 793 00 Leksand.

STYRELSEN.

S O M M A R M I N N E

För att få lite avkoppling bestämmer vi oss för att göra en utflykt. Vi packar tält och mat i bilen och stannar till slut vid Tina ängar. Där hittar vi en fin liten glänta och i hast får vi upp tältet och sedan står det inte på förrän en förförisk doft av nybryggt kaffe sprider sig i omgivningarna. Under tiden som jag dukar fram fikaten knyter sädesärlan på sig haklappen och sitter och väntar och vippar. I stillheten här ute på ängarna ligger fågelsången som en tät ridå över trädtopparna. Efter hand går det att få ordning på både trastar, sångare och måsar. Nog är det en härlig känsla när man lärt sig att särskilja de olika fåglarnas sånger.

Vi ser ut som turister när vi med kamera på magen, kikare i handen och stora tuben över axeln kliver iväg för att "skåda" ordentligt nere vid strandkanten.

Grodorna håller konsert, den ena kören avlöser den andra och det sjuder i vassarna på alla håll. En fiskgjuse kommer seglande, men låter måsar och tärnor dyka efter fisken, kanske finns det bara småfisk just här.

Krickor och gräsänder tävlar om att låta mest medan småskrakar och knipor flyter omkring och ser dekorativa ut. Ett par bläsänder håller till vid en liten brygga och årtan har antagligen bo nere i säven på andra sidan bron. Tofs-viporna ger prov på sin flygskicklighet innan det blir så dunkelt att vi börjar dra oss hemåt igen.

Till fåglarnas aftonsång är det ingen konst att somna. Råven skäller i natten och kajorna håller årets gräl precis utanför tältet, men vi somnar om igen för att väckas av en TUPP. Tänk så länge sedan som tuppens kuckeliku var den vanliga väckarklockan på morgonen.

Vi kommer snabbt upp ur våra sovsäckar och gör en morgontur i det daggvåta gräset. Vi lyssnar på lärkor och finkar, och stannar till för att en stund stå och betrakta en gulsparv som håller på att lära sig att räkna. Ett, två, tre - sju, ett, två, tre, fyra, - . Till slut stämmer det och vi tycker precis att det låter som "Smör och bröd men ingen ost". Det påminner oss om frukost och vi ger oss av mot tältet igen. Magarna fylls och efter en längre förmiddagstur genom ängar och dungar tycker vi att vi fått vad vi sökte av avkoppling och packar ihop vårt bohag och åker hem igen. Det bestående minnet av den här utfärden är ju att vi blev väckta av en riktig TUPP.

Kirka.

FÅGELOBSERVATIONER FRÅN LIMSJÖN

Fågelvåren 1980 har av många betraktats som ett dåligt år. Ihållande kyla och nordanvind, som följdes av en explosionsartad värme tidigt i maj, gjorde att den segdragna fågelvåren i Limsjön uteblev.

Många fåglar hölls tillbaka i södern av det dåliga vädret och fick p.g.a. sin försening väldigt bråttom när de passerade våra trakter.

Trots allt har en del kul anteckningar från våren hopat sig.

Eller vad tycks?

- 10/4 Tranan åter
- 16/4 Fiskgjusen åter
- 17/4 Salskrake, grågås, sädgås
- 21/4 Tranan ruvar
- 25/4 Ejder, ett 10-tal videsparvar
- 5/5 2 knölsvanepar ruvar
- 13/5 Rörhöna
- 15/5 Svartsnäppa, mycket brushane, tranan överger boet men parar sig på nytt
- 18/5 Blåhakeinvasion, gulärle - d.o.
- 24/5 5 gräshoppsångare, 4 småfläckig sumphöna
- 25/5 Svarthakedopping, 1:a observationen vid Limsjön!
- 26/5 Viggflock
- 1/6 Brun kärrhök
- 4/6 Svarthakedoppingen på bo

0 B S ! !

SKICKA GÄRNA IN DINA FÅGELDAGBOKSANTECKNINGAR
TILL REDAKTIONEN.

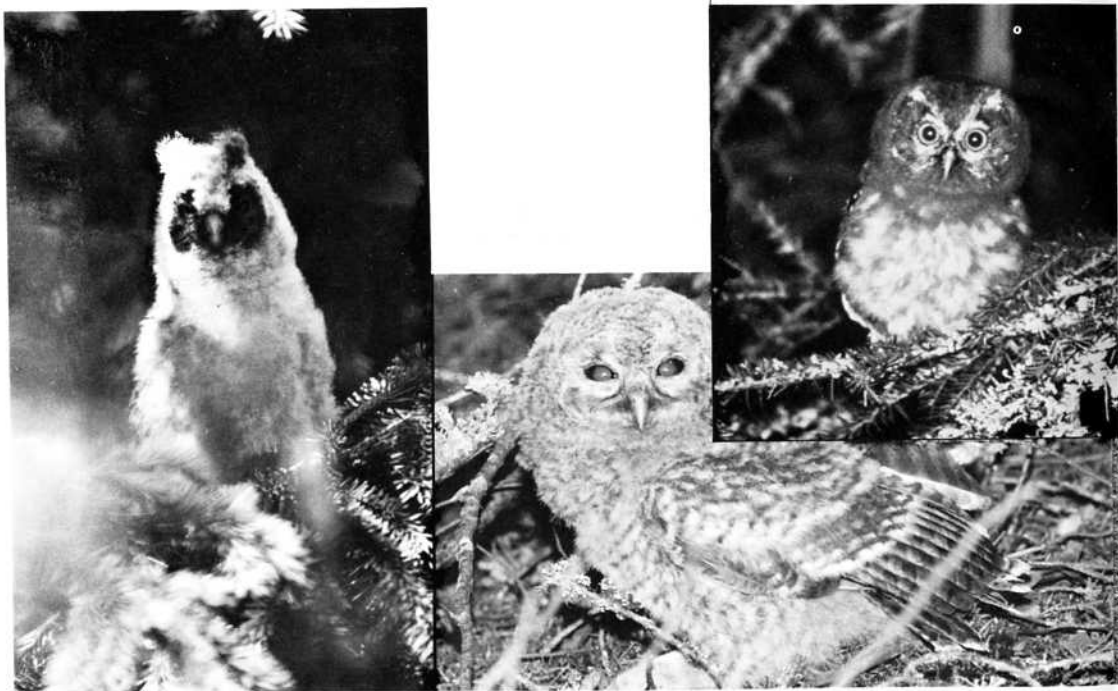
VI VILL BESKRIVA FÅGELÅRSTIDERN I TIDNINGEN!
DETTA GÖR MAN JU LÄTTAST GENOM ATT TALA OM VAD
MAN SETT!

I år har det varit ett bra uggleår. Slaguggla, kattuggla, sparvuggla, hornuggla, pärluggla, jorduggla och hökuggla har i år häckat i kommunen. Jordugglorna, som häckade på ett stort kalhygge, lyckades föda upp alla 8 ungar. Att hökuggla häckar så här långt söderut är ovanligt.

Gnagarnas ökade antal ledde till att alla uggleungar, med mycket få undantag, fick tillräckligt med föda. Undantagen gäller de ugglehonor som lagt för många ägg och därför fick för många munnar att mätta. Kattuggla och pärluggla fick ut i genomsnitt 4-5 ungar per kull.

Nästa år blir ett toppår om smågnagarstammen fortsätter att öka. Toppår betyder mat i överflöd för bland annat ugglor, vråkar och rävar och dessa får då stora kullar.

Sören

NÅGRA GYNNARE SOM KLARAT VÅREN BRA!

UGGLEUNGAR: Ovan   pärluggla,
                  hornuggla, nedan: kattuggla

Foto: Sören Stenberg

C O N N Y   H A N S S O N

har denna gång hämtat motiv till mittuppslaget från ett tornfalksrevir.

En vacker och stämningsfull bild, som finns att köpa i original eller kopia.

Originalen, som är ritat i tusch, har måttet 30 x 40 cm (exkl. ram) och är inramat i kartong.

Denna tavla säljes till högstbjudande, dock för lägst 400 kronor. På årsmötet i höst finns den att beskåda, därefter försvinner den till någon lycklig köpare.

Dessutom kommer 10 signerade reproduktioner att saluföras. Dessa är också försedda med passepartout-ram och säljes för 150 kronor stycket. Mått 20 x 25 (exkl. ram).

ÄR DU INTRESSERAD, HÖR AV DIG TILL STAFFAN MÜLLER,
TEL. 134 95.

KOM IHÄG! BEHÅLLNINGEN FRÅN DENNA TAVELFÖRSÄLJNING GÅR OAVKORTAT TILL FÅGELKLUBBENS VERKSAMHET.

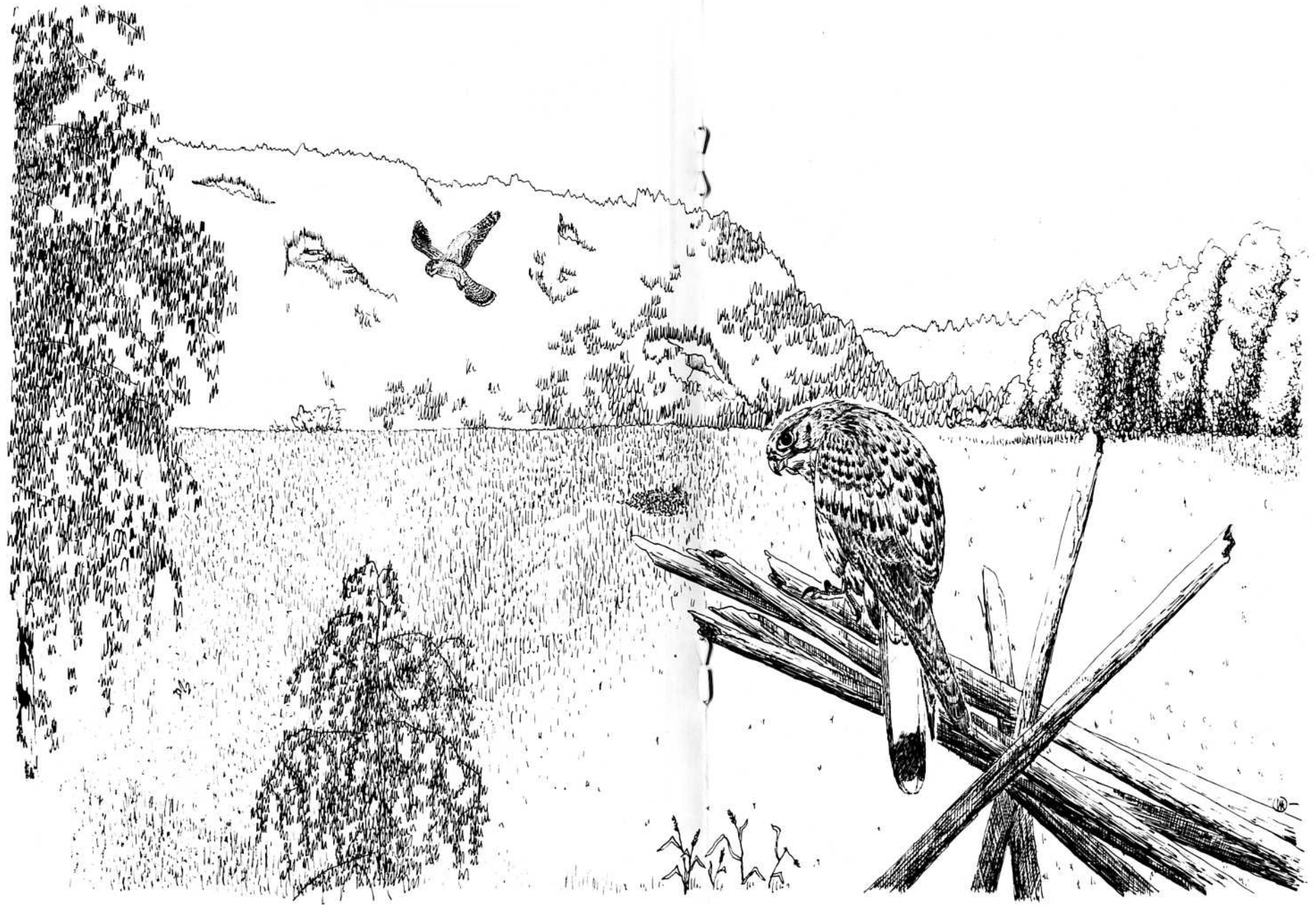
Vi tackar på förhand Conny Hansson samt dem som genom att köpa dessa tavlor gynnar vår förening.

TRYCKFELSNISSE.....

Nr 1/80 trycktes ej på Leksands Tryckeri i Tällberg, vilket felaktigt påstods i tidningen. Däremot blev nr 1/80 liksom nr 3/79 en gåva från Fågerblads repro i Västerås.

Vi tackar och bugar och kan samtidigt meddela att fr.o.m. nr 2/80 får vi originalskriften av FÅGERBLADS, medan LEKSANDS TRYCKERI trycker tidningen åt oss till ett fast och mycket humant pris.

ÖSTEN OCH HORNBOGASJÖN

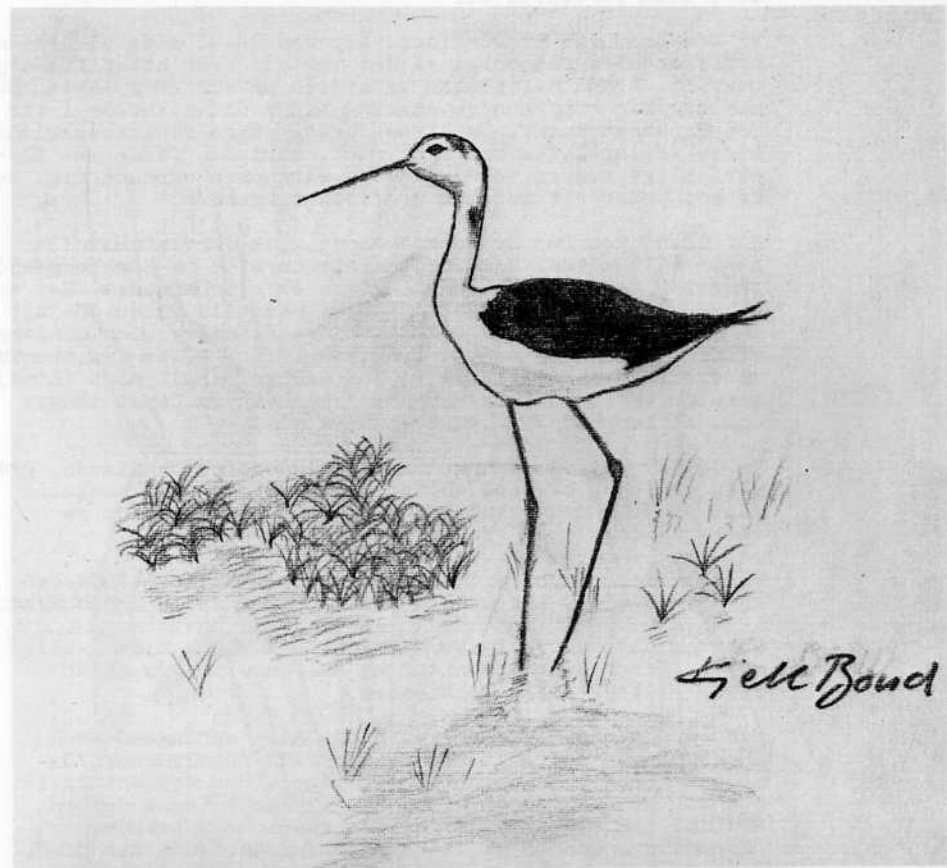
Vi, 7 ungdomar + Staffan, Bosse Alex och Lars-Åke Thorman, kom iväg vid 19.00-tiden på onsdagskvällen. Det skulle först bära iväg till Östen, där vi skulle göra stopp för natten.

Det blev lite trångt i bilarna men vi hade, som alltid, roligt tillsammans. Vi pratade, berättade "dåliga" historier samt ÅTER! Framför allt Kjell Bond åt en hel del. Det var en blandning av en kolossal stor 10-kronors gurka, lakrits och äpplen. Han stoppade växelvis in allt! (Det yttrade sig senare i att vi åkte förbi en hel del "pappersbruk"). Vi stannade och sträckt på benen emellanåt samt stannade till och fikade på ett ställe. Där smällde Kjell i sig smörgås med Gurka! Framåt klockan 23.00 kom det en trötthetsperiod i vår bil, men som tur var närmade vi oss Östen och tältplatsletning. Det var inte så lätt. Klockan var 24.00 och alldeles mörkt. (Det visade sig senare i dagsljus att det var en bra tältplats). Alla sov nog något den natten.

Efter frukost tog vi oss ann Östen! Östen låg på ett underbart ställe. Från platsen där vi ställde bilarna och ner till tornet var det 900 meter att gå. Den vägen gick först genom ett par åkrar, sen kom man in i en "skog", som bestod av nästan enbart enar. Sista biten fram till tornet var det lövskog och ganska blöt terräng. Där hade man byggt en hundra meter lång spång. När man klev ut på den kom man mitt in i den "värsta" fågelsången. Vi hörde trädpiplärka, rödhake, koltrast, rödvingetrast, trädgårdsångare, svarthätta, lövsångare, härmsångare, ärtsångare, törnsångare, svartvit flugsnappare, bofink, blåmes, talgoxe - och hela tiden höll göken oss sällskap.

Tornet var fint och rejält och man hade en bra utsikt därifrån utöver området. Ska man titta på fågel i vattnet bör man nog använda tub för det var rätt långt ut till öppet vatten.

De fåglar vi såg och hörde runt om Östen var: skäggdopping, häger, knölsvan, gräsand, årta, brun kärrhök, ormvrak, fiskgjuse, sothöna, tofsvipa, enkelbeckasin, skrattnås, fiskmå, ringduva, göktyta, tornseglare, gröngöling, sånglärka, ladusvala, hussvala, sädesärta, buskskvätta, gräs-hoppssångare, rörsångare, skata, kaja, kråka, stare, st. korsnäbb, gulspurv, sävsparv..... med andra ord såg och hörde vi en hel del.

STYLT L Ö P A R E

Efter att ha plockat ihop vårt pick och pack fortsatte vi med Hornborgasjön som mål. Men innan vi nådde vårt mål gjorde vi uppehåll i Skövde 1 timme. Och där smällde "matvraket" Kjell i sig två bakelser, ett wienerbröd + kaffe! Vi andra nöjde oss med något mindre och efter lite strosande i stan fortsatte vi.

Vi kom fram vid 11.00-tiden. Klockan 12.00 hade vi bestämt träff med Peo Swanberg, så det var tid över att titta sig omkring. Bland det första vi stötte på var en gulärta. När man såg sig noggrannare omkring fanns det gulärter i var och varannan buske. Det fanns också stora skrattmåskolonier. Dessa fåglar lyfte och flög runt, runt och förde ett förskräckligt oväsen, då den bruna kärrhöken närmade sig. Det är ett under att den kom ur flocken igen.

Kl. 12.00 kom Peo Swanberg och vi gick förväntansfulla honom till mötes. Han började att berätta om Hornborgasjöns framtid, vad som kommer att göras åt sjön härnäst. Sen tog vi en sväng runt området. Vi gick ner till vassen för att om möjligt försöka få syn på en trastsångare. Och minsann, vi fick både höra och se den ordentligt. Efter det traskade vi vidare fram till tornet, som var kolossalt högt (Limsjöns torn är endast 1/3 av det här). Tornet var öppet längst upp, så man hade bra sikt åt alla håll.

En del av det vi såg här var: skäggdopping, knölsvan, grågås, gräsand, skedand, bläsand, tofsvipa, enkelbeckasin samt massvis med sothöna. Det verkade nästan som om varannan fågel man fick syn på var en sothöna.

Vi gick sen tillbaks till bilarna och där berättade Peo en del om sjöns historia medan vi drack kaffe och bullar.

När Peo hade åkt, lagade vi mat för hungern tjöt i allas magar. Efter diskningen tog en del en vilopaus medan andra fortsatte fågeltittandet.

Mitt i den bästa sömnen kom Ronny Alex springande och skrek åt oss att vi måste gå ner till fågeltornet för de hade fått syn på en ovanlig fågel. Han tog en fågelbok och på den första sidan han slog upp fanns det en STYLTLÖPARE. "Den här är det!", sa han och pekade. "Finns inga som helst chanser att ni har sett den här", "det är säkert ett trick för att lura ner oss dit", var det första man tänkte. Men han verkade envis och säker på sin sak, så det blev att hoppa i stövlarna och ta en rask promenad ner till tornet.

DET VAR INGET SKÄMT! Därute i vattnet stod det en livs levande STYLTLÖPARE! Ingen av oss hade någonsin sett något så ovanligt så det blev att titta till ordentligt två gånger i tuben.

Sen började jakten på Peo Swanberg, för han måste ju komma hit och se den. Staffan åkte iväg för att ringa och under tiden höll vi andra ordetlig uppsikt över "vår" STYLTLÖPARE. Efter mycket om och men kom så Peo hit, men han var 10 minuter för sen. Den "dumma" fågeln hade ju fått för sig att flyga iväg. Vilken drullputt! Men Peo trodde oss och talade om att det var den första observationen av STYLTLÖPARE vid Hornborgasjön någonsin.

TRASTSÅNGARE

Staffan är alltså den "förste observatören av STYLTLÖPARE" vid Hornborgasjön.

Det började se mörkt och kuligt ut på himlen, så de som skulle sova i tält reste dessa. Vi andra tänkte sova i tornet istället. Efter en "dö-stund" fram till 21.00 tog vi oss i akt och fortsatte fågelskådandet. Det började regna så smått nu, men det gjorde väl detsamma, det var så lite. Vi gick först upp i tornet igen. Mer fåglar som vi fick se : smådopping, gråhakedopping, svarthakedopping, snatterand, kricka, årtå, brunand, vigg, fiskgjuse, stenfalk, gråtrut, havstrut och fisktärna. Vi kom dessutom fram till att vi såg en labb.

När vi nu var här skulle vi väl se oss om. Vi tog bilarna och körde iväg till ett annat ställe, där vi skulle lyssna på fågel. Till en början såg det bra ut, men sen tog vi vägen rakt genom den värsta sumpmark. Det luktade inte precis något vidare! Vi vände efter ett tag, som tur var, för det började bli allt djupare vatten. På väg tillbaka genom sumpen fick Staffan och Kjell ett ryck, de tog kapplöpning in till torr mark. Vi andra hade turen med oss! Ingen av dem ramlade omkull! Jag skulle då inte velat haft en sumpluktande Kjell eller Staffan i fågeltornet den natten.

Vi hörde en hel del fågel under kvällen: vattenrall, småfläckig sumphöna, rörhöna, gröngöling, näktergal, gråshoppssångare, sävsångare, rörsångare, sävsparv.

Vi kom "i säng" vid 24.00-tiden och vi 6 som sov i tornet hade det bra där vi låg, helt skyddade ifrån regnet.

På morgonen väcktes man av att det blåste så tornet svajade lite och att regnet öste ner - det där med att gå upp kl. 5.00 blev 6.00 istället.

När alla var uppstigna, frukosten äten och en hel del ihop-plockat gick vi till tornet för att titta över allt en sista gång. Det regnade kraftigt, men brist på fågel var det inte. Vi fick se stora flockar med kustpipare, brushanar, glutt-snäppor, skogssnäppor, kärrsnäppor. En albinoand fick vi också syn på. Den såg helfestlig ut! Efter någon timme gav vi oss, vi skulle väl hem idag också. Vi hade verkligen haft tur och få se många fåglar. Hela 96 arter! - så det går ju inte att räkna upp alla här.

Vi packade in våra saker medan regnet fortfarande öste ner över oss. Sen skulle vi då också se om Staffans bil ville starta. Det gick inget vidare, vi blev tvungna att dra igång den. Men den gick i alla fall igång efter ett tag och vi begav oss hemåt. Det blev fuktigt och sömntigt i bilarna, men det gjorde inget, för det var roligt ändå. I alla fall tills Staffans bil började gå på tre cylindrar. Som "tur var" la bilen av alldeles intill ett motell, så medan vi kåkade lagades bilen. Sen kunde vår hemresa fortsätta. Vi anlände till Åkerö igen på fredagkväll kl. 17.00. Det var då en trött skara, som längtade hem till sina egna sängar igen, tror jag.....

ISA KÄLL

UNGDOMARNAS HÖSTPROGRAM 1980

DRAGSÄNGARNA 14 SEPTEMBER

VI SAMLAS VID BR.LIVS KL. 06.00 FÖR ATT TA OSS DIT MED CYKEL. VI HOPPAS ATT SE EN DEL VADARE.

TORSDAGEN 28 SEPTEMBER

SAMLING VID SAMMILSDALSSKOLAN KL. 19.00.

VI KOMMER ATT TITTA PÅ FILM MM.

OM DET SEDAN FINNS INTRESSE FÖR DET HÄR, GÖR VI OM SAMMA SAK NÄSTA MÅNAD.

VAVERÖN 26 - 27 SEPTEMBER

ÖVERNATTNING.

KL. 17.30 SAMLAS VI VID LEKSANDSHALLEN.

TA MED MAT BÅDE TILL KVÄLLEN (NÅGOT ATT GRILLA) OCH MORGONEN. SOVSÄCK OCH LIGGUNDERLAG.

DET FINNS MÖJLIGHET TILL FISKE.

OM NI FUNDERAR ÖVER NÅGOT ELLER VILL KOMMA MED FLER FÖRSLAG RING NÅGON AV OSS:

KJELL	115 08
SVEN	107 76
ERIK	100 48
ISA	120 57

★
— Vad är en ornitolog för någonting?
— Det vet i fåglarna..

★
— Svaren till slöde Jocke...
— Jocke var är vind för något?
— De blå luft som har bråttom, sa Jocke.
★

Bruna kättnökar hängande över Ölandsälvariet
Foto: Peter Müller

ÖLAND 1980

Den 14 augusti bär det iväg till Öland. Förhoppningsvis kommer bussen att fyllas av entusiastiska resenärer, som kommer att få se mycket av vad Sveriges förnämsta flyttfågellokal har att erbjuda under några augustidagar.

Få tider är "spikade", men något tål att sägas.

Vi ger oss av torsdagen den 14 augusti kl. 04.00 från simhallen. Vid 8-tiden tar vi frukost vid sjön Tåkern i Östergötland. Där får vi träffa en ornitolog med lokal förankring. Han kommer att berätta kort om vad som finns vid sjön, kanske får vi också tillfälle att studera fågel lite närmare.

Därefter beger vi oss direkt ner till ÖLAND.

Vi startar i norr och skall bl.a. besöka Knisa Mosse, ett kalkkärr nära beläget kusten. Södviken en grund havsvik på Ölands östkust, känd som en förnämlig rastplats för främst vadare samt Petgårde träsk, en vassjö nära Södviken, där vi förhoppningsvis får se bl.a. ängshök.

Sen bär det av söderut. Vi besöker en historiskt intressant plats och hamnar framåt fredag kväll ner på Ottenby. Där har vi endast en hålltid. Lördag kl. 12.00 skall vi besöka fågelstationen.

Välkommen med! Det kanske finns några platser kvar!

Hör av dig till Staffan tel. 611 06 el. 134 95.

(Alla anmälda resenärer har fått ett separat program)

VÄLKOMNA OCKSÅ TILL DEN PRESENTATION AV ÖLAND, SOM HÄLLES I LEKSANDSHALLENS CAFETERIA DEN 7/8 kl. 19.00.

RÖDBENAN, en öländsk karaktär.
Foto: Kjell Wallberg

FÄGELKLUBBENS HÖSTPROGRAM

- 7/8 ÖLANDSAFTON
Samling i Leksandshallens cafeteria, där vi skall se på bilder från tidigare resor till Öland.
Till denna träff är alla välkomna, även de som ej häger med till Öland denna gång.
- 14-17/8 ÖLAND
Vi skall besöka bl.a. Ottenby fågelstation.
Förhåndsann. till och upplysningar genom Staffan Müller, tel 61106 eller 134 95.
(Se vidare separat artikel)
- 29/8 FILMAFTON
i Leksandshallens cafeteria.

(Se vidare annons i Leksandsbladet torsdagen den 28/8)
- 14/9 DRAGSÅNGARNA
Rovfågel och vadare på sydsträck, om vi har tur med väder och vind samt vattendjup. Samling vid modellflygfältet kl. 06.00.
(Skjuts fr. ESSO-macken på Åkerö kl. 05.50)
- 21/9 ARBETSDAG VID FÄGELTORNET
Vi skall ställa iordning parkerings- och rastplats
(Se separat artikel)
- 17/10 ÅRSMÖTE
Leksandshallens cafeteria kl. 19.00
Sedvanliga förhandlingar, bildvisning och fika
- 21/11 FILMAFTON
Leksandshallens cafeteria kl. 19.00
Fågelklubbens medlemmar visar egna bilder.

12/12 FILMAFTON
Leksandshallens cafeteria kl. 19.00

(Se vidare annons i Leksandsbladet torsdagen den 11/12)

26/12 VINTEREXKURSION
till vakarna vid kyrkuddarna samt Insjön.
Samling vid Leksandshallen kl. 08.00

GLÖM EJ FIKAT NÄR VI ÄR UTE!

M A N U S S T Ö P P   D E N   1   N O V E M B E R !

HJÄLP TILL MED TIDNINGEN!

SKRIV OCH BERÄTTA, RITA etc. etc.

VI BEHÖVER MANUS TILL INFORMATIONSBLADET!

KOM IHAG: DET ÄR DIN TIDNING!

Tack på förhand!

Anita Lagerqvist, Pl 5115, 793 00 LEKSAND   tel: 10224
Staffan Müller, Sturollasgattu 3, LEKSAND   tel: 134 95

SVANEN

Glupskt hugger svanen
 med halsens vita krok
 kapar med skäran lagd på sned i natens skog
 borrar med näbbens pryl
 i gyttjans ruttna sammet
 lyfter sitt huvud och ser
 ormkallt kring drömmens fjärd.

(Harry Martinsson)

ARBETSDAG

VID

21

Söndag

6:e Trefaldighet

Matteus

1980-09-21 285-101 (261-99)

September v38

SOM NI ALLA SÄKERT
 OBSERVERAT HAR DEN GAMLA LADAN
 VID FÅGELTORNET BRUNNIT NED.

LIMSJÖN

FÅGELKLUBBEN HAR NU FÅTT KOMMUNSTYRELSENS TILLÅTELSE ATT
 SNYGGA UPP PÅ PLATSEN OCH STÄLLA I ORDNING EN PARKERINGS-
 PLATS. FÖR DETTA HAR VI FÅTT ETT ANSLAG PÅ 2.000 KRONOR
 TILL IMPREGNERAT VIRKE O.DYL. DESSUTOM FÅR VI Fyllnadsmassor
 OCH MATJORD TILL PLANERINGEN AV OMRÅDET.

STÄLL UPP OCH HJÄLP TILL !

SÖNDAGEN DEN 21 SEPTEMBER KL. 08.00 TRÄFFAS VI VID TORNET
 MEDTAG MATSÄCK, JÄRNKRATTA, SPADE OCH EN UTVILAD KROPP

IDESKISS P- o RAST-
 PLATS VID FÅGELTORNET

